

ДЕСКРИПТИВНИЙ СПОСІБ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОГО МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ

Чепурна Зінаїда

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені
Ігоря Сікорського»

Abstract

As in the youth slangs of both languages, topics are predominantly universal, there is a large selection of translation matches. The proposed revision considers one of the ways to translate youth ideolexicon - a descriptive translation.

Key words: slang, ideo-lexicon, descriptive translation, phraseological units, metaphor.

Образність та експресивність молодіжного сленгу вимагають від перекладача винахідливості та певного художнього хисту. Мовлення німецької молоді насичене метафорами, гіперболами, фразеологізмами, іронічними висловлюваннями, емоційно-оціночними елементами, метонімією, персоніфікацією та приказками. З метою збереження стилістики та прагматики оригіналу емоційно-оціночна та експресивна маркованість повинна передаватися засобами української мови. На жаль цього не завжди можна досягти за допомогою повних відповідників, у яких співпадає як зміст так і форма, оскільки у стилістичних фігурах та засобах образності повне співпадіння трапляється рідко, найчастіше у інтернаціональних фразеологізмах.

Стосовно перекладу фразеологізмів українська вчена-перекладознавець Р. П. Зорівчак пропонує три способи їхньої передачі засобами української мови: переклад фразеологічним відповідником, переклад способом фразеологічного калькування та переклад описовим (дескриптивним) способом [1, с. 47-65]. Останній спосіб ми розглянемо детальніше.

Дескриптивний спосіб перекладу – це описове відтворення іншомовного фразеологізму вільним неусталеним словосполученням, утвореним на рівні мовлення, або монолексеми, семантично, (а зрідка і стилістично) хоча б певною мірою рівноцінними висловами мови оригіналу. За відсутності фразеологічного відповідника, перекладач змушений приносити в жертву образність та

передавати значення виразу оригіналу не фразеологізмом, а монолексемою, у нашому випадку лексичним відповідником з нестандартних пластів лексики. *Heute geben wir uns die Kante. Сьогодні забухаємо. Bleib mal cremig! Заспокойся, все гаразд.* На жаль, такий спосіб спрощує фразеологізм оригіналу і не повністю передає експресивну функцію [1, с.119-123].

Молодіжний ідеолексикон німецької мови включає безліч метафор. Як свідчить словник PONS, більшість з них – складні іменники (*die Gehirnprothese* – калькулятор, *der Soundtempel* – дискотека, клуб; *die Erzeugerfraktion* – родики, предки, олди, стар; *die Evolutionsbremse* - дурень, тормоз, ручник; *das Lungenbrötchen* – цигарк; *die Fregatte* – дівчина з великою масою тіла, тітка, баба, бомба; *Bildungsschuppen/Psychohaus* – школа.

Більшість метафор унікальні і не мають відповідників серед лексичних одиниць українського молодіжного сленгу. Деякі метафори можна перекласти лише використовуючи лексичні відповідники або усталені мовні звороти: *Tittenschwungpalast* – дискотека, гоцалка, (в обох мовах асоціація з рухами під час танцю, *Bordsteinschwalbe* – (евфемізм на основі назви тварини існує і в українському сленгу: нічний метелик), *das Hasenhirn* – (перекладаємо усталеним зворотом *мізків як у курки*), *Bienenstich* – мачо, бабій, жигало.

Маємо також іронічні метафори і в українському молодіжному сленгу, які не мають відповідників у німецькій мові, наприклад, *бурса/бурситет, ПТУ; білка (гарячка, у виразах у тебе білочка=ти з'їхав з глузду)*, з молодіжного жаргону *секс-полігон* – велике двоспальне ліжко, зі студентського жаргону *бомба* – заздалегідь написана відповідь на екзаменаційний білет.

Отже, однозначно можна стверджувати, що молодіжний сленг не є, як дехто помилково вважає, короткотерміновою модною течією у сучасному світі нових технологій, залежному від модних тенденцій та відкритому для змін [2, с.745]. Молодіжний сленг як мовний феномен відомий у Європі щонайменше протягом п'яти століть, де він існував з часів появи перших університетів у формі студентського жаргону. Саме він, пройшовши тривалий шлях розвитку, став основою того продукту, який ми зараз називаємо молодіжним сленгом.

Література

1. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладацька категорія / Р.П Зорівчак // “Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою)” Монографія. Львівський національний університет імені Івана Франка, – Львів, 1983. – с. 150.

2. Потятиник У. О. Сленгова лексика як засіб підвищення комунікативних потенцій мови / У. О. Потятиник // Од слова путь верстаючи й до слова... – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – С. 742–748